

11-137
К. НИКОЛАЕВА

**СОВЕТ ХЁРАРĂМЁСЕМ—
ТĂВАН СЁРШЫВА
ХЎТЁЛЕМЕ!**

ЧĂВАШ АССР ГОСУДАРСТВО ИЗДАТЕЛЬСТВИ
Шупашкар — 1941

Пёгём тёнчери пролетарисем, пёрлешёр!

К. НИКОЛАЕВА

СОВЕТ ХЁРАРЃМЁСЕМ— ТАВАН СЁРШЫВА ХУТЁЛЕМЕ!

ЧЃВАШ АССР ГОСУДАРСТВО ИЗДАТЕЛЬСТВИ

Шупашкар — 1941

Редактор И. Павлов-Пинер.

Подписано к печ. 12/VII—41 г.
НТ 2731 Зак. № 361. Фор. бум.
60 × 92 ¹/₃₂. Объем 0,43 п. л.
Тираж 3000 экз.

г. Чебоксары, тип. № 1 Управл.
издательств и полиграфии при
СНК ЧАССР.

Пирён чаплă тăван сĕршивăн
нумай миллионлă аслă халăхĕ
пурте пĕр сын пек пулса—Гер-
манин иртĕхсе, урса кайнă фа-
шизмне хирĕс отечественнай
вăрса сĕкленчĕ. Пирён пĕтĕм
халăх патриотизм туйăмĕпе сĕк-
леннĕ. Совет сĕршивĕнче кашни
сын фашистсен хура вăйĕсене
хирĕс вăрса тухса, вĕсене пĕтер-
се хумаллах сĕмĕрсе такасшăн
чĕререн сунса тăрать. Ку тăш-
ман—чĕе те усалскер—вăйлă
хĕспăшалланнă.

Пирён таса сĕршив сине вă-

рă-хурахла тапăннă Германия
фашисчĕсем эпир сĕнтерсе ил-
нисене, пирĕн тăван сĕршивăн
чи лайăх ывăлĕсен паттăрла кĕ-
решĕвĕпе илнĕ, Ленин—Сталин
аслă партийĕ ертсе пыни тăрăх
миллионшар сынсен паттăрла
ĕçĕпе тунă пирĕн телейлĕ пур-
нăçа пĕтерсе хума тăрăшнине
Совет халăхĕ пит аван пĕлет.

Çак ответлă кунсенче, тăван
Хĕрлĕ Çар, Тинĕс-Çар Флочĕ,
чаплă авиаци фронтсенче вăрă-
хурахла фашистла бандăсене
хирĕç геройла паттăрăн çапăçнă
кунсенче, Совет хĕрарăмĕсем хай-
сен упăшкисемпе, шăлнĕ-пиччĕ-
шĕсемпе, ывăлĕсемпе пĕрле пул-
са, хаяр тăшмана сĕмĕрсе тăкмаш-

кӑн вӑйӑсене мобилизацилессӗ.

Миллионшар Совет хӗрарӑмӑсен чӗрисем тӑшман ҫине тарӑхнипе, ӑна курайманнипе хыпса ҫунассӗ. Хӑйсем ҫӗнтерсе илнисене, хӑйсен телейне, пӗтӗм халӑхӑн тата хӑйсен ачисен савӑнӑҫлӑ пурӑнӑҫне Совет хӗрарӑмӑсем нӑхӑҫан та, никама та парас ҫук.

Совет хӗрарӑмӑсем—тӗнчери чи ирӗклӗ хӗрарӑмсем. Вӑсем кӗрешӗвӗн хаяр шкулӗ витӗр тухнӑ. Граждан вӑрҫине пурте аставассӗ, ун чухне чухӑнлӑх, выҫлӑхпа сивӗ условисенче советла социализмлӑ ҫамрӑк республика пирӗн ҫӗршыва йӑри-тавра хупӑрласа тӑракан нумай

йышла ташмансене хирёс кёреш-
нё. Ун чухне те, кёрешёвён сав
йывар сулёсенче те, пирён сёр-
шыв хёрарамёсем хайсен пуёсе-
не тайман, позицисене ташмана
паман. Вёсем упашкисемпе, пич-
чёшё - шалнёсемпе, ывалёсемпе
пёрле паттаран кёрешсе, ташма-
на аркатса такрёс. Пирён сёр-
шыв сине нимёс оккупанчёсем
варь-хурахла саратас тёллевпе
мёнле тапанса кёнине тата вё-
сене халхпа пёрлешнё Хёрлё
Сар мёнле сёмёрсе такнине кам
астумасть-ха? Акё халё те Гер-
мания фашисчёсем, Совет сёрё
сине тапанса, пирён сёршыван
пуйнлэхне—нефте, метала, кам-
рака, тырра туртса илесшён.

Ултавлă вăрă-хурахсем ун пек тум-
ма пултараймĕç! Пирĕн мĕнпур
халăх пурте—хĕрарăмсем те, ар-
сынсем те—çав çĕлен-калтасене
пĕтĕмĕшпе пĕтеричченех çапса
çĕмĕрĕ.

Фашистла варвăрсене хирĕç
кĕрешÿ ним каçарусăр хаяр пул-
малла. Пирĕн хамăран тăван
Совет çĕршывĕн кашни пусăмне
пĕр тумлам юн юлмиччен сыхла-
са, хутĕлесе тăмалла.

Тăшмана çĕнтерес тесен, пи-
рĕnten кашнинчен, чи малтан,
фронт интересĕсем çинчен асту-
малла, пур ёçe те çĕршыва
хутĕлессине, тăван çĕршыв ин-
тересĕсене хутĕлессине пăхăн-
тармалла. Эпир капиталистсем-

шён мар, хамършән ёҗлетпёр.
Эпир хамър таван җёршыва фа-
шистла вәрә-хурахсенчен хўтё-
летпёр. Пирён тивёҗлөх—җине
тәрса ёҗлесси, предприятисенче,
транспортра, учрежденисенче,
колхозсенче, совхозсенче җине
тәрса ёҗлесси, ёҗленё җёрте пёр-
ремёш тата малти вырәнсене
йышәнесси, Хёрлө Җара мён
кирлине пурне те парса тәрасси
пулать. Пирён Хёрлө Җарән, Ти-
нёс-Җар Флочён, авиацин мён
кирли пурё те пулмалла. Пирён
пурин те ырми-канми ёҗлемелле,
җапла тунипе, паттәрән җапәҗа-
кан Хёрлө Җара пуләшса тамалла.

Совет хёрарәмёсем таван җёр-
шыва юратнине, а́на парәннине

пёрре кăна мар кăтартса пачёс.
Хайсен упăшкисене, ывăлёсене,
пиччёшĕ - шăлнёсене фронта
ăсатнă чух вĕсем пĕтĕм чĕререн
сапла калаççĕ: „Асту, сапăсура
хăюллă та хастар пул. Эсĕ илем-
лĕ, паха çĕршивăн тўрĕ ывăлĕ,
эсĕ—аслă аттен, Сталин юлта-
шăн ывăлĕ, вăл хăватлă халăха
çĕклентерсе пăхса ўстерчĕ, ха-
лăха чухăнлăхран, тĕттĕмлĕхрен,
пусмăртан хăтарчĕ, ССР Сою-
зĕнчи пĕтĕм халăхсем валли
савăнăçлă пурăнăç туса пачĕ.
Вăл, аслă та аслă сын, хамăр
тăван çĕршыва, хамăр çĕнтерсе
илнисене юратма, куç шăрçине
сыхланă пек сыхлама вĕрентет“,
теççĕ.

Пирён ыва́лсем, упайка́сем,
пиччесемпе шайла́мсем фронта
ташмана сёнтерессе шанса каяс-
сё. Германия фашизмё этемлө-
хён чи хаяр ташманё пулнине
вёсем лайах пёлессё. Совет сёр-
шывёнчи кашни хёра́рам—уна́н
ыва́лё, упайки е пиччёшё-шай-
нё пирён та́вансёршы́ва ху́тёле-
кенсен пёрремёш ретёнче пул-
нипе хавасланать.

Совет хёра́рамёсен сакна ас-
туса та́малла: вёсем питё нумай
ёссем тума пултара́ссё. Са́мах—
та́ван сёршы́ва ху́тёлесси син-
чен, Хёрлө́ Сара пула́шасси син-
чен пырать вёт.

Пирён фабрика́семпе завод-
сенче пур станоксемпе машина́-

сем те туллин ёслемелле. Станокан кашни простойё продукци туса каларассинче сисёнет. Ъаванпа та хёрарамсен чи пирвайхи задачи въл—производствана каясси, пёр-пёр профессиен вёренсе ситсе станок синче стахановла ёслесси, чи пысак ёс тухаёслахё тавасси пулса тарать.

Нумай пиншер те пиншер килхуёи хёрарамёсем производствана хутшанаёёё, каткас машинаёсене, специальноёсене вёренсе ситеёёё.

— Пирён упашкасем фронта кайрёё, эпир производствана каятпёр, — сапла калаёёё Совет хёрарамёсем. Ъак чёнў пирён ёёршыври патриоткаёсене ытла-

рах та ытларах хавхалантарать. Хёрарәмсем шахтәсене, стройкәсене, заводсене, фабрикәсене, транспорта каясҗе.

Җак ответлә самантра кашни җынан пур енчен те хатёр тәмалла, хайён пётём еҗне таван җёршыв оборонишён тумалла. Шалти пётёсүлөх, мобилизациялө хатёрлөх, организациялөх, пур җёрте те җирөп дисциплина—акә пире халө мөн кирлө. Кашни сын хайён пётём вайне тискер, ултавлә ташмана хирөҗ кёрешөве парассине хайён хисеплө те чыслә еҗе, тесе шутлать. Совет хёрарәмөсен, вөсем кирек аҗта пулсан та, кирек мөнле еҗ таваҗсө пулсан та, аҗта пулчө—

унта, пур сёрте те, хайне сап-
сулла постра тана пек шутла-
малла, фронтри боец пек йёр-
келлэ, сирёп, хаялла, активла
ёслемелле, мёншён тесен фронт-
па тыл пёр-пёринпе уйяралми
тачә сыханса тараçсё.

Отечественнай вәрçә услови-
йёсем хёрарәма хёспашал тыт-
калама пёлме, сывлашран тапә-
насран сыхланмалли мёнпур пра-
виләсене обязательно пёлме,
харпәрхай төллён сыхланмалли
хатёрсемпе, противогазпа усә
курмашкан пёлме хушаçсё.

Кашни хёрарәмән питё те си-
рёп камал, тусёмлөхпе чатам-
ләх пулмалла. Унан нихақан та
хараса укмелле мар. Унан обя-

зательно кёреҗепе, ломпа уса курма вёренмелле, пушар сун-термелли правиласене пёлмелле.

Пур җуртсенче те, предпри-ятисенче те санитарно-боевой дружинасем пулмалла. Кашни хёрараман, кирлө чух пирвайхи пулашу пама, медицина пёлөвё-сем пулмалла.

Боецсемпе командирсен сыв-ләхёсемшён тәрәшасси — хёрарамёсене госпитальсенче; лазарет-сенче тата ытти сывләх учреж-денийёсенче паттәрән ёҗлеме хушаты. Җак питех те кирлө задачана пурнәҗлама медицина сестрисен пёлөвне илни кирлө.

Отечественнай вәрҗа кунё-сенче рабочисемпе работницә-

сем предприятисенче паттӑрӑн
ёҫленё чухне, производствӑра
ёҫлемен хёрарӑмсен, уйрӑмӑ-
нах—килхуҫи хёрарӑмёсен, ра-
бочисене лайӑх ёҫлеме условисем
туса парассишён хытӑ тӑрӑш-
малла.

Апат-ҫимёҫ продукцисене тир-
пейлӑ, перекетлӑ тыткаласси,
рвачсене хирёҫ, столовӑйсенче,
магазинсенче продуктсене ҫа-
ратса пётерекенсене хирёҫ кё-
решесси—питё кирлӑ ёҫ.

Пирён ҫёршывра халӑха вал-
ли кирлисем пур те пур. Анчах
рвачсем, пуясшӑн, хӑйне валли
сӑптӑрса илесшён, спекуляци
тӑвасшӑн тӑракан ҫынсем те са-
хал мар-ха. Ҫакӑн пек ҫынсене

хирёс вәрçă вăхăтёнчи законсе-
не никёсе хурса, пур майсемпе
те çине тăрса кёрешмелле.

Столовайсем тата производ-
ство—вёсем пёр пётём пёрлѐхлѐ
япала. Лайăх хатёрленѐ апат,
рабочисемшѐн тăрăшни завод-
ра, фабрикара производство
заданине тултарма пулăшать.
Магазинсен, ларексен, столовай-
сен ёçне массăллă - обществăллă
контроле илмелле, çак ёçe обя-
зательно килхуçи хёрарăмёсене
хутшăнтармалла, вёсем хайсем
ёçe йёркелеме пултарнипе, пал-
лах, мѐнпур çитменлѐхсене сир-
се яма пулăшѐс.

Пётём революциллѐ кёрешѐ-
вѐн опычѐ—хёрарăмсем питех те

сисёмлѣ те тӑрӑшакан халӑх пул-
нине кӑтартса парать. Вёсем
паттӑрӑн тата нумай ёсleme
пултарасcё. Пирён малта пыра-
кан, кирек мёнле ёсе те орга-
низациleme пултаракан чаплӑ
хёрарӑмсем сахал мар ўссе cи-
тёнчёc. Вёсен организаторла
ёcё яланах кирлё пулнӑ, халё
вӑл уйрӑмӑнах питё кирлё. Кол-
хозсемпе совхозсенех илёр. Тыр-
пул пухса кёртес вӑхӑт cитрё.
Пёр пёрчё тырӑ та cухалмалла
мар. Тырпула, пахча cимёccене
тата ытти культурӑcене питех
те тирпейлё пуcтарса кёртмеллё.
Cак ёcre нихӑcанхинчен ытла
хёрарӑмсен пётёcўлёхё, органи-
зацилёхё кирлё. Колхозницӑсем

колхозра пысак вай пулса тара-
сё, вёсем пётём уйхир ёсёсене
аванах тума, тырпула лайах
пустарса кёртме пултарасё.

Варса вэхатёнчи тапхёрта пи-
рён большевикла сыхалаха вун-
шар хут ўстөрмелле. Їёршив-
шан сак хёруша кунсенче пирён
сыха пулмалла, сивёч кусла пул-
малла, мёншён тесен пирён си-
не тапанна ташман вайла, хаяр,
чее, юн хапсанма юратать. Па-
никерсене хирёс кёрешмелле,
суя самах саракансене, тёрлёрён
пулман ёссем синчен халап са-
ракансене, пашалтатса сўрекен-
сене, тёрлёрён сведенисем ыйтса
пёлекен сынсене хирёс хаярран
кёрешмелле.

Ташман ҫывармасть, вӑл пирӗн пата шпионсем, диверсантсем, сӑтӑрҫӑсем ярать. Пирӗн задача — ҫав ҫӗлен - калтасене тӑрӑ шыв ҫине кӑларасси, вӗсене хирӗҫ вӑрҫӑ вӑхӑтӗнчи законсем тӑрӑх пур хатӗрсемпе те, пур майсемпе те ним хӗрхенмесӗр кӗрешесси пулать.

Пирӗн халӑхӑн мӗнпур вӑйӗсем, Совет ҫӗршывӗнчи хӗрарӑмсен мӗнпур вӑйӗсем пӗр тӗллев патне пыраҫҫӗ, вӑл—фашистла ҫӗлен-калтасене ҫемӗрсе тӑкасси, ҫапса лапчӑтасси.

Граждан вӑрҫин асран кайми кунӗсенче, хаяр кӗрешӗре—Совет влаҫӗн пулмалла-и, е пулмалла мар-и, текен ыйтӑва татса

панă вăхăтра, пирѐн сѣршывăн
пѣтѣм халăхѣ, сѣнтерес кă-
мăлăн пѣрлѣхѣпе вăйлăскер,
Ленин - Сталин аслă партийѐн
ялавѣ айне тăрса, пур тăш-
мансене те сѣмѣрсе тăкрѣ.
Паян та Хѣрлѣ Сăрăн, Тинѣс-
Сăр Флочѐн, сталинла чаплă
соколсен вѣсѣмсѣр героизмѣ,
паттăрлăхѣ, СССР халăхѣсен аслă
та хăватлă вăйѣ тăшмана пѣтѣ-
мѣшпех сѣнтерессине туса хурѣс.

Фашистла ордана пѣтеретпѣ-
рех. Эпир, СССР халăхсем, сѣн-
теретпѣрех, мѣншѐн тесен пире
кѣрешѣре пирѐн сѣлпус, учитель,
СССР Оборонăн Государствен-
най Комитечѐн председателѣ
Сталин юлташ ертсе пырать.

Цена 20 коп.

К. Н И К О Л А Е В А

СОВЕТСКИЕ ЖЕНЩИНЫ—
НА ЗАЩИТУ ОТЕЧЕСТВА

На чувашском языке

ГОСИЗДАТ ЧАССР
1941